

DEMOCRÀCIA, PROTESTES I TRANSICIONS POLÍTIQUES

Adebayo Olukoshi: «El procés de desacceleració democràtica a l'Àfrica ha anat acompanyat d'una sèrie de descontentaments»

Adebayo Olukoshi, Oscar Mateos

Adebayo Olukoshi és investigador i professor distingit a la Wits School of Governance de la Universitat de Witwatersrand, a Sud-àfrica. Amb una llarga trajectòria en l'àmbit de les relacions internacionals, la governança i els drets humans, ha ocupat diverses posicions importants: va ser director de l'Institut Africà de les Nacions Unides per al Desenvolupament Econòmic i la Planificació a Dakar, Senegal, i fins fa poc dirigia l'Oficina Regional per a l'Àfrica i l'Àsia Occidental de l'Institut Internacional per a la Democràcia i l'Assistència Electoral (International IDEA). En aquesta entrevista amb Oscar Mateos, Adebayo Olukoshi reflexiona sobre les diverses onades de reformes i transicions polítiques cap a una governança democràtica a l'Àfrica, i analitza els retrocessos actuals que viuen, de

nou, molts països africans, on s'està produint un procés de desacceleració democràtica acompanyat d'un conjunt de descontentaments i desafeccions per part de la ciutadania. A la vegada, però, Olukoshi destaca el procés de repolitització dels joves, que estan liderant moviments de protesta arreu del continent.

Els esdeveniments recents al Sudan i a Etiòpia han sorprès la comunitat internacional pel grau de violència actual. Fa només dos anys, ambdós països van rebre elogis per aplicar unes polítiques de transició encoratjadores per al continent.

En primer lloc, si prenem l'exemple d'Etiòpia i el Sudan per il·lustrar la situació general a l'Àfrica, tinc la sensació que ens trobem davant del desafiament de crear sinergies renovades per aconseguir una governança democràtica perdurable al continent malgrat el ressorgiment de l'autoritarisme al món i al conjunt de l'Àfrica. Dic això des del meu sentit particular de periodització de la transició contemporània cap a la governança democràtica del continent. Recordem que la primera onada de processos de transició es va produir a inicis de la dècada de 1990, quan els ciutadans van prendre els carrers de la República de Benín per manifestar-se contra el llarguèssim règim dictatorial que va imperar durant dècades i que monopolitzava eficaçment un poder exempt de responsabilitats. Aquestes manifestacions simbolitzen el principi del final del govern militar i de partit únic a tot el continent.

Han passat 30 anys des d'aquells esdeveniments a la República de Benín que van donar peu a les Conferències Nacionals Sobiranes celebrades en diversos països africans francòfons a fi de traçar un nou rumb. Simultàniament, vam veure un impuls per promoure conferències orientades a emprendre reformes polítiques i constitucionals allà on no es van organitzar Conferències Nacionals Sobiranes. Els diversos processos de reforma es van traduir en una nova onada de polítiques multipartidistes i pluralisme electoral, amb la corresponent enginyeria constitucional i, en concret, la introducció d'una limitació dels mandats, per tal d'acabar amb la xacra de les presidències vitalícies.

Les reformes polítiques que es van introduir van funcionar durant cert temps. Diria que, potser durant la primera dècada d'aquesta transició, de la dècada de 1990 al canvi de mil·lenni, s'observen una sèrie de canvis interessants, fins i tot dràstics. Observem progressos interessants quant a una millora i consolidació del pluralisme electoral. Així, per exemple, a molts països es va produir per primera vegada una alternança pacífica en el poder, és a dir, no per via d'un cop d'estat, sinó de les urnes. Vam veure com el poder es transferia pacíficament d'un governant en funcions a un altre. En el context d'aquest canvi, vam veure avenços que una o dues dècades abans haurien estat impensables en alguns casos, com l'expulsió, mitjançant el vot electoral, de governants instal·lats durant massa temps en el poder.

Quins exemples d'aquest context històric destacaria vostè?

Mirant en retrospectiva, en aquella època, en llocs del continent com Zàmbia, l'eslògan «ha arribat el moment» va capturar la imaginació de l'electorat i va aconseguir acabar amb el

mandat de Kenneth Kaunda i el Partit Unit per a la Independència Nacional que presidia. Des d'aquí hem vist sorgir òrgans de gestió electoral que han consolidat la seva autonomia i independència de les forces polítiques partidistes, fins i tot de les influències adverses que els mandataris de torn poguessin exercir sobre aquests òrgans. Un dels millors exemples de la dècada dels noranta va ser la Comissió Electoral de Ghana i el seu cèlebre primer president, Afari-Gyan. Presenciem l'acceptació i el respecte de la limitació de mandats, de manera que els presidents que havien complert dos mandats successius abandonaven el poder voluntàriament, i sense escàndols, en concloure el segon. Per primera vegada, els partits governants derrotats a les urnes per l'oposició acceptaven el relleu a partir de les normes de competència electoral acordades. Durant aquesta època, alguns països van viure la primera transició de la seva història entre civils. Podria citar molts altres exemples, però aquests processos de reforma i canvi també van començar a desaccelerar-se i a estancar-se amb el canvi de mil·lenni. És possible que el procés de desacceleració democràtica hagi anat acompanyat del que jo anomeno una sèrie de descontentaments.

I què creu que no ha funcionat en els últims anys?

Aquest descontentament s'ha produït a diferents nivells. No sembla que les transicions polítiques democràtiques s'hagin desenvolupat en tota la seva capacitat, i tampoc no han anat acompanyades de manera consistent i universal de canvis significatius en l'essència del poder, la política i les estratègies de govern. Més enllà de l'eufòria inicial entorn al vot de nous candidats i nous partits polítics, al respecte pels límits constitucionals dels mandats, a la llibertat de premsa i al permís per a les organitzacions de la societat civil per actuar lliurement, queda clar que els problemes fonamentals de subsistència i progrés social, així com els econòmics, són molt més difícils d'assolir. Així, encara que les llibertats i els drets civils bàsics recollits a la constitució es van respectar àmpliament durant un temps, hi havia certa vacuïtat en la política que es va acabar traduint en un cansament electoral.

“Les transicions polítiques democràtiques no s'han desenvolupat en tota la seva capacitat, i tampoc no han anat acompanyades de manera consistent i universal de canvis significatius en l'essència del poder, la política i les estratègies de govern”

Pel que fa a les experiències substancials per al poble i els tan esperats dividends de la democràcia, van tardar a arribar. Per a la majoria dels ciutadans, la transició política i l'alternança del poder, tal com han succeït fins ara, sembla cada vegada més un joc d'atzar que un canvi decisiu que millorarà la seva sort. Existeix la sensació generalitzada que, fins ara, l'experiència és que com més sembla canviar la situació, pitjor és per a la majoria. D'altra banda, en molts casos la qualitat de la governança també ha començat a deteriorar-se. Per tant, les noves democràcies no només no han proporcionat beneficis a la població, sinó que ni tan sols han generat els beneficis de caràcter social per tal que la població pogués relacionar la millora del seu mode de vida amb l'experiència d'una governança

democràtica. La qualitat de la governança democràtica en si mateixa també va començar a ressentir-se, i va ser llavors quan comencem a observar esmenes oportunistes de les constitucions meticulosament negociades uns anys abans. Així, almenys 13 països han rebutjat clàusules relatives a la limitació de mandats.

Sembla que intentar limitar els mandats és el centre de la disputa, però quins són els aspectes estructurals clau que s'han de tenir en compte?

Cap a finals de l'any 2010, cada vegada més països van eliminar de les seves constitucions el límit dels mandats i els governants de torn van començar a fomentar el que ha vingut a dir-se un nou presidencialisme segons el qual el president s'apropia del poder i queda tot concentrat en ell. Això ens remunta a les antigues dictadures dels «*big man*» al comandament, que vam tenir durant l'època de partits únics i governs militars. En la fase inicial de la transició de l'autoritarisme, i malgrat haver-hi imperfeccions, hi havia una sensació general que la primera onada d'eleccions reflectia la voluntat dels ciutadans. Una dècada després, hem començat a veure inversions de les elits polítiques en la manipulació i frau electoral com solia fer-se quan imperaven les irregularitats polítiques en el passat.

Per a molts ciutadans, a part de reforçar la sensació que la democràcia no estava aportant canvis substancials, existia la preocupació que, votessis a qui votessis per a la presidència, independentment de les promeses que haguessin fet ja sigui en el programa electoral o en els mítings, aplicaven exactament les mateixes polítiques, sobretot les econòmiques i socials. Molts dels que vivíem al continent comencem a parlar del fenomen de les «democràcies sense elecció» a finals de la dècada de 1990. Es tracta de governs electes que prenen possessió del càrrec, sense cap possibilitat de modificar el marc econòmic i social establert, ja que l'existent s'havia instaurat per ajustar-se a les exigències del neoliberalisme global controlat per l'FMI i el Banc Mundial. Quan aquests governs arribaven al poder, malgrat el programa de desenvolupament econòmic i social que havien dissenyat, es trobaven que havien de recórrer a la seva legitimitat per imposar austeritat i fomentar la deflació. A efectes pràctics, els problemes de pobresa i desigualtat que durant dècades han estat estructurals en matèria de desenvolupament senzillament es van agreujar sota la supervisió del govern electe, de manera que va començar a produir-se una desafecció que, en molts casos, va derivar en descontentament.

Quines són les conseqüències socials i polítiques d'aquesta situació?

Entre altres conseqüències, en un context en el qual s'obstaculitza el desenvolupament i l'estat està absolutament absent o distant en termes territorials i administratius, el descontentament ha fet ressorgir les identitats etnoregionals, així com l'irredemptisme religiós i l'extremisme radical. En la política econòmica hi ha molts buits estructurals que són aprofitats per fanàtics religiosos, bandes criminals i cacics polítics que resulten atractius a aturats de llarga durada en un continent molt jove. És a dir, pensi en una societat en la qual el 60 o 70 per cent dels joves fa temps que no tenen feina o la que tenen és precària, i veurà el polvorí sobre el qual molts països s'assenten. Boko Haram, o el grup terrorista Província de l'Estat Islàmic de l'Àfrica Occidental, o Al-Qaida al Magrib, o Al Shabab a Somàlia, en tenen prou amb cinc dòlars per reclutar gent jove en els seus

moviments d'insurgència i prometre'ls un nou "El Dorado".

Quan observem els exemples específics d'Etiòpia i Somàlia, una cosa que crida l'atenció a l'instant és que, enmig de l'eufòria desencadenada després de l'elecció del primer ministre etiòp Abiy, o després del pacte negociat entre l'exèrcit i les forces civils de l'oposició que va permetre la caiguda d'Omar al-Bashir al Sudan, a aquests governs els va costar implementar unes polítiques socioeconòmiques que atorguessin potestat als ciutadans i els permetessin ser participants actius en el procés de governança democràtica. No és de sorprendre que l'entusiasme popular hagi decaigut ràpidament, ja que sobre la majoria de la població s'imposa la dura realitat de sobreviure dia a dia. En un context així, comences a veure aparèixer descontents de tota mena i, fins i tot, en alguns casos, una nostàlgia genuïna de les antigues dictadures que «controlaven les coses» i garantien un lideratge «fort».

Precisament, una cosa que ha captat l'atenció de la majoria de les anàlisis sobre les realitats africanes en els últims deu anys són les anomenades «primaveres africanes», o les protestes polítiques que van sorgir en diversos llocs, com el Senegal o Burkina Faso. Podria fer una breu valoració del significat i la perspectiva d'aquestes protestes polítiques?

Un dels signes més encoratjadors de la impossibilitat de reconciliar democràcia i desenvolupament és el procés de repolitització, sobretot entre els joves. Observem una reacció que contrasta amb una tendència que es va consolidar després de la primera dècada de la transició, segons la qual la participació dels votants en aquestes democràcies emergents va descendir considerablement, i els ciutadans van començar a perdre la fe en les urnes com a mecanisme per aconseguir un canvi eficaç, no només de caràcter formal o ritual. Al seu torn, això bàsicament va crear l'impuls per a aquesta repolitització d'almenys una part dels joves. L'autoorganització per materialitzar l'impuls i el programa polític estan a l'ordre del dia, i el cert és que no falten ocasions en què els joves s'uneixen per defensar grans causes socials, que són importants per atorgar poder al poble i millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

En el cas de Y'en Marre al Senegal, el que va començar com una resistència contra l'intent d'Abdoulaye Wade d'atrinxerar-se en el poder va acabar per convertir-se en un moviment que va servir de veu als ciutadans i de consciència a la societat sobre, per exemple, assumptes relacionats amb les tarifes elèctriques. Aquesta politització, que es va produir a partir d'un fet específic que la va desencadenar, va impulsar els joves a actuar per aconseguir un programa de reforma política i social més ampli, i ha sorgit com un element important de la conjuntura política actual a moltes parts del continent. Dit d'una altra manera, els mateixos processos de democratització parcials o estancats que van deixar sense poder al poble van generar un procés d'apoderament popular, on els joves són la veu de la ciutadania que pressiona a les elits polítiques perquè reformin el sistema, de manera que sigui més participatiu, més responsable i més receptiu als interessos del poble.

| “Els mateixos processos de democratització parcials o estancats

que van deixar sense poder al poble van generar un procés d'apoderament popular, on els joves són la veu de la ciutadania que pressiona a les elits polítiques perquè reformin el sistema, de manera que sigui més participatiu, més responsable i més receptiu als interessos del poble”

Això precisament és el que va succeir a Burkina Faso. El detonador va ser l'intent de Blaise Compaoré de perpetuar la seva posició en el poder, però la protesta no es va limitar a rebutjar aquesta monopolització contínua i descarada del poder, sinó que també incloïa una reivindicació massiva d'una reforma política. En aquest context, els joves van ampliar el seu programa per convertir-se en la veu i la consciència de la societat, d'una manera similar al moviment social End SARS a Nigèria. No era una qüestió de diferenciació de classes entre els joves (en el cas de l'End SARS), sinó que tots els joves, pobres i rics, integraven una mateixa categoria per expressar, units, que a Nigèria es podien fer les coses millor, que no podien permetre ser aixafats o reprimits per una elit política indigna, dedicada únicament a fer negocis, que considera la governança com un exercici d'administració corrupta dels assumptes públics, dels quals la brutalitat policial és només una mínima part.

Aquests moviments són prou consistents per tenir un efecte significatiu en l'escena política i cridar l'atenció sobre allò que els preocupa. La qüestió és si són prou organitzats i són prou coherents per representar una autèntica alternativa, capaç de sostenir-se en el futur. Els exemples que hem vist al Sudan, Etiòpia i Algèria, i el que pot estar succeint actualment a Tunísia, apunten que aquests moviments encara necessiten cert recorregut per assolir plena maduresa, per poder representar no només el punt feble de l'elit política, sinó per ser capaços de constituir un poder alternatiu amb abast a escala estatal, que pugui reconfigurar l'estat d'acord amb la visió que els va impulsar inicialment a l'acció.

Quina és la trajectòria política d'aquests moviments socials, i com estan reaccionant els partits al poder?

El repte més gran que afronten aquests moviments és com transformar les protestes en una acció política que realment pugui ocupar el centre de l'estat i administrar el país sobre la base d'una nova visió. Per poder-ho fer, hauran de fer front a un conjunt de mesures compensatòries desplegades per les elits governants per contenir els moviments. I és que, a part de recórrer a una repressió i violència brutals, aquestes elits solen aplicar tàctiques diverses del tipus «divideix i venceràs», a part de censurar les xarxes socials. Per posar un exemple, a Nigèria, vist l'auge del finançament col·lectiu, que permet donacions voluntàries a les causes dels joves a fi d'ajudar-los a mantenir l'impuls per aconseguir les reformes estructurals, el Banc Central de Nigèria ha començat a intervenir comptes que reben diners de fonts de finançament col·lectiu, i fins i tot a prohibir l'ús de criptomonedes, una cosa que no poden controlar. Tot això amb la intenció de limitar la capacitat dels joves per autoorganitzar-se a escala nacional. El Banc Central de Nigèria fins i tot ha arribat a dir que és un delicte realitzar transaccions amb criptomonedes a Nigèria. Al Senegal, el govern

va perseguir en un moment donat als finançadors dels líders del grup Y'en Marre a fi de soscar la seva capacitat per a organitzar-se, fins al punt d'apuntar algunes ONG que, segons el seu parer, finançaven el moviment mitjançant recursos programàtics.

Segons la seva opinió, quines similituds i diferències comparteixen les protestes polítiques africanes amb les onades de mobilització política de la resta del món?

Crec que l'experiència africana forma part d'aquesta àmplia dinàmica de descontentament i resistència que estem observant a escala mundial. Al cap i a la fi, la transició africana dels noranta es va basar en els models de democratització d'altres llocs del món. Així, bona part de les reformes que es van emprendre per progressar cap a un pluralisme electoral van consistir a emular els processos i mecanismes institucionals de les anomenades democràcies madures i avançades, sobretot les dels Estats Units i Europa.

Òbviament, i per desgràcia, quan a l'Àfrica va començar a produir-se la transició dels noranta com a part de l'anomenada tercera onada de democratització global, alguns països europeus com Espanya, Itàlia i França, entre d'altres, també van començar a experimentar una greu insatisfacció ciutadana amb les institucions democràtiques, inclosos partits polítics i parlaments que semblaven haver esgotat les seves possibilitats. En finalitzar la Segona Guerra Mundial, els partits polítics occidentals vessaven energia, amb molts membres afiliats, idees i iniciatives que van impulsar la reconstrucció i la democratització d'Europa. Tanmateix, a finals de la dècada de 1980, comencem a assistir a la caiguda en picat de la participació electoral i de les afiliacions a partits polítics. La confiança en les institucions governamentals, inclosos els parlaments, va començar a debilitar-se, i es palpava un dèficit de confiança entre ciutadans i governs, entre l'estat i la societat.

Aquests mateixos mecanismes i procediments internacionals es van acollir al continent africà i, com es podia esperar, no han servit per garantir la sobirania en el sistema democràtic dels interessos i inquietuds dels ciutadans. Ara algunes democràcies del món s'enfronten a aquest mateix desafiament encara que la manifestació específica del problema difereixi d'un altre lloc. A Europa, per exemple, veig un auge dels nacionalismes de dreta, inclosa la fòbia als immigrants, la qual cosa és, més o menys, un reflex del ressorgiment de l'etno-regionalisme a l'Àfrica. L'auge de la xenofòbia en algunes regions del continent és una conseqüència directa del fracàs de la governança democràtica per assolir el desenvolupament. Responsabilitzar els ciutadans estrangers o abraçar l'irredemptisme ètnic, o l'extremisme radical, és la conseqüència directa d'un sistema de democratització que és incapaç d'assolir el desenvolupament. Una democratització ancorada en productes neoliberals és un punt mort per al desenvolupament.

Així doncs, sembla que a l'Àfrica i en altres contextos globals es donen els mateixos problemes estructurals.

Segons la meua opinió, comparteixen la circumstància (encara que això no sempre s'afirmi tan obertament com seria desitjable) que l'espai per promoure polítiques de millora del benestar i de l'autonomia econòmica de la ciutadania és molt limitat. Així, per exemple, els pactes de responsabilitat fiscal que les institucions de Bretton Woods van obligar els països

africans a acceptar, i que s'inclouen a les constitucions de diversos països o que formen part de legislacions vinculants en d'altres, no són diferents, en la seva essència, de la norma de la Comissió Europea que limita els dèficits pressupostaris als estats membres a no més del 3% del seu PIB.

“A l'Àfrica, una vegada els governants electes arriben al poder, de seguida s'adonen que les normes ja estan escrites i que l'elaboració de polítiques econòmiques queda fora del domini de la política. Una democratització ancorada en productes neoliberals és un punt mort per al desenvolupament”

A l'Àfrica, una vegada els governants electes arriben al poder, de seguida s'adonen que les normes ja estan escrites i que l'elaboració de polítiques econòmiques queda fora del domini de la política en benefici de la «racionalitat», la «previsibilitat» i tot allò que el Banc Mundial i l'FMI solien vendre al seu paquet d'ajustament estructural. Dit això, la política es redueix essencialment a un concurs de bellesa que gira entorn d'assumpptes intrascendents, un joc de personalitats i prejudicis que ens venen els polítics. No s'hauria de dir economia racional a una economia que determina el marc, el contingut i la forma que adopta la política. Més aviat, la política s'hauria de definir com el conjunt d'assumpptes als quals la ciutadania aspira i que accepta com a vàlids en virtut dels termes d'una visió nacional que hauria de ser la base on construir les polítiques econòmiques. És una forma segura d'allunyar-nos de l'ortodòxia a què s'estan restringint les democràcies, les polítiques democràtiques per definició, i allà on funciona de manera eficaç és més probable que doni lloc a polítiques econòmiques heterodoxes. Coartar les democràcies als límits d'una ortodòxia restringida equival a buidar la política de significat, arrabassar qualsevol forma de poder a la ciutadania i descartar les alternatives.

En certa manera, el Consens de Washington s'ha posat en dubte no només pel Consens de Beijing, sinó per altres estratègies de cooperació que han cedit un lloc a nous països de la regió del Golf, del nord de l'Àfrica o d'alguns països asiàtics. Quines repercussions té aquesta competició pels països africans?

En general, hem vist que hi ha hagut possibilitats perquè sorgeixin alternatives globals al neoliberalisme global, però en la majoria dels casos i llocs només s'han quedat en això, en possibilitats. Per exemple, l'opció del Consens de Beijing n'és una, encara que la Xina l'està promovent amb molta cautela perquè bona part de la seva participació a l'Àfrica s'ha anat conformant paral·lelament a l'extens i dilatat domini del marc normatiu africà establert per les institucions de Bretton Woods.

En l'actualitat, no hi ha un sol país africà que hagi estat capaç de definir un marc d'elaboració de polítiques que li permeti tenir el control absolut dels seus assumpptes socials i econòmics sense que les institucions de Bretton Woods hagin participat en establir les

seves prioritats polítiques internes. He vist atacs ocasionals contra el neoliberalisme, preparats amb la retòrica de mirar a Orient, però en molts casos, més aviat es tracta d'una estratègia de negociació per plantejar l'alternativa de la Xina quan els préstecs de l'FMI no arriben a temps o directament són denegats. Acudeixen llavors a la Xina, i aquesta els concedeix un préstec que els permet fer front a les seves obligacions. Des del punt de vista xinès, aquests préstecs s'han de tornar sota unes condicions acordades. Res no fa pensar que la Xina estigui interessada, almenys de moment, en desmantellar el marc global de governança financera supervisat per l'FMI i el Banc Mundial.

Adebayo Olukoshi

Adebayo Olukoshi és investigador i professor destacat a la Wits School of Governance de la Universitat del Witwatersrand, a Sud-àfrica. Acumula més de 35 anys d'experiència en l'àmbit de les relacions internacionals, la governança i els drets humans. Fins fa poc (2021) ha estat director de l'Oficina Regional per a l'Àfrica i l'Àsia Occidental de l'Institut Internacional per a la Democràcia i l'Assistència Electoral (IDEA). També ha dirigit l'Institut Africà de les Nacions Unides per al Desenvolupament Econòmic i la Planificació (IDEP), a Dakar; ha sigut investigador sènior del Nordic Africa Institute (NAI); secretari executiu al Consell per al Desenvolupament de la Recerca en Ciències Socials a l'Àfrica (CODESRIA); director d'investigació i estudis a l'Institut Nigerià d'Afers Internacionals i director a l'African Governance Institute (AGI). Ha guanyat diversos premis i càrrecs honorífics. Ha publicat nombrosos articles, entre els quals *Democratic Governance and Accountability in Africa* (2011). Actualment és president de la junta del Centre Europeu per a la Gestió de la Política de Desenvolupament (ECDPM).

Oscar Mateos

Oscar Mateos és coordinador del grup de recerca sobre globalització, conflictes, desenvolupament i seguretat (GLOBALCODES) de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals de Blanquerna - Universitat Ramon Llull, on també imparteix docència com a professor associat de Relacions Internacionals en diversos estudis de Grau, Màster i Doctorat. Des de l'any 2019, és delegat del rector de la URL per a l'impuls de l'Agenda 2030. Mateos és membre de la junta de Govern de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) i investigador associat del CIDOB. Llicenciat en Ciències Polítiques i de l'Administració, és postgraduat en Cultura de Pau i Doctor en Relacions Internacionals amb menció europea per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Les seves investigacions se centren en l'anàlisi dels conflictes armats i dels processos de construcció de pau postbèl·lica al continent africà, especialment a la regió de l'Àfrica occidental. Ha treballat a l'Escola de Cultura de Pau de la UAB i ha col·laborat amb organitzacions com Metges Sense Fronteres al Sudan del Sud o Conciliation Resources a Sierra Leone. Va ser professor convidat a la Universitat de Sierra Leone (Fourah Bay College) entre els anys 2006 i 2008, i investigador visitant de la School of Oriental and African Studies (SOAS) de la Universitat de Londres.